

Brüssel, 6.3.2019
COM(2019) 99 final

2019/0049 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

**milles käsitletakse Euroopa Liidu nimel Atlandi ookeani kaguosa
kalandusorganisatsioonis võetavat seisukohta ning millega tunnistatakse kehtetuks
nõukogu otsus 10127/14**

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel Atlandi ookeani kaguosa kalandusorganisatsiooni (SEAFO) koosolekutel võetav seisukoht ajavahemikuks 2019–2023 seoses kaitse- ja majandamismeetmete kavandatud vastuvõtmisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Atlandi ookeani kaguosa kalavarude kaitse ja majandamise konventsioon

Atlandi ookeani kaguosa kalavarude kaitse ja majandamise konventsiooni (SEAFO konventsioon) eesmärk on SEAFO loomise kaudu tagada konventsioonialal kalavarude pikaajaline kaitse ja säästev kasutamine. Konventsioon jõustus 13. aprillil 2003.

Liit on SEAFO konventsiooni osaline, olles selle heaks kiitnud vastavalt nõukogu otsusele 2002/738/EÜ¹.

2.2. Atlandi ookeani kaguosa kalandusorganisatsiooni komisjon

Atlandi ookeani kaguosa kalandusorganisatsiooni komisjon (SEAFO komisjon) vastutab SEAFO konventsiooniala kalavarude majandamise ja kaitse eest. Komisjon võtab vastu kaitse- ja majandamismeetmeid, et tagada konventsiooniga hõlmatud kalavarude pikaajaline kaitse ja säästev kasutamine.

SEAFO komisjoni liikmena on liidul osalemis- ja hääletamisõigus. SEAFO komisjon võtab oma otsused vastu ühehäälselt.

2.3. SEAFO komisjoni otsused

SEAFO komisjon on volitatud vastu võtma tema pädevusvaldkonda kuuluvate kalavarude kaitse- ja majandamismeetmeid, mis on lepinguosalistele siduvad.

SEAFO konventsiooni artikli 23 lõike 1 kohaselt jõustuvad meetmed 60 päeva pärast kuupäeva, mil SEAFO lepinguosalisi neist teavitab.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Liidu nimel piirkondlike kalandusorganisatsioonide aastakoosolekutel võetav seisukoht kujundatakse praegu kaheastmelist lähenemisviisi kasutades. Nõukogu otsuses sätestatakse mitmeks aastaks liidu seisukohaga seotud põhimõtted ja tegevussuunad ning seejärel kohandatakse seda seisukohta igaks aastakoosolekuks komisjoni mitteametlike dokumentidega, mida arutatakse nõukogu vastavas töörühmas.

SEAFO puhul rakendatakse kõnealust lähenemisviisi nõukogu 26. mai 2014. aasta otsusega 10127/14, millega kehtestatakse liidu seisukoht SEAFOs ajavahemikul 2014–2018. Otsus sisaldab üldpõhimõtteid ja -suuniseid, kuid selles võetakse võimalikult suures ulatuses arvesse ka SEAFO eripärasid. Lisaks on selles sätestatud standardprotsess, mille alusel määratakse liikmesriikide nõudmisel kindlaks liidu seisukoht aastate kaupa.

¹ Nõukogu 22. juuli 2002. aasta otsus 2002/738/EÜ Euroopa Ühenduse Atlandi ookeani kaguosa kalavarude kaitse ja majandamise konventsiooniga ühinemise kohta (EÜT L 234, 31.8.2002, lk 39).

Otsusega 10127/14 nähakse ette, et liidu seisukoht vaadatakse läbi enne 2019. aasta aastakoosolekut. Seetõttu esitatakse käesolevas ettepanekus liidu seisukoht SEAFOs ajavahemikuks 2019–2023 ja sellega asendatakse otsus 10127/14.

Otsusega 10127/14 integreeriti Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1380/2013² sätestatud uue ühise kalanduspoliitika põhimõtted ja tegevussuunad, võttes arvesse ka eesmärgi, mis on sätestatud komisjoni teatistes ühise kalanduspoliitika välismõõtme kohta³. Lisaks kohandati sellega liidu seisukohta Lissaboni lepingu suhtes.

Käesoleva läbivaatamise käigus võetakse seoses kalapüügitõuga arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa strateegia plasti kohta ringmajanduses“,⁴ liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning komisjoni ühisteatist „Rahvusvaheline ookeanide majandamine: Ookeanide tulevikku hõlmav kava“⁵ ja nõukogu järeldusi kõnealuse ühisteatise kohta⁶.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et nõukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega „[...] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

„Õigusliku toimega aktid“ hõlmavad õigusakte, millel on õiguslik toime kõnealust asutust reguleeriva rahvusvahelise õiguse eeskirjade alusel, ja akte, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, kuid mis „võivad otsustavalt mõjutada ELi seadusandja poolt vastu võetud õigusaktide sisu“⁷.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

SEAFO komisjon on lepinguga, st SEAFO konventsiooniga ettenähtud organ.

Aktidel, mis SEAFO komisjonil palutakse vastu võtta, on õiguslikud tagajärjed. Vastavalt SEAFO konventsiooni artiklile 23 on kavandatud aktid rahvusvahelise õiguse raames siduvad ning neil võib olla otsustav mõju liidu õigusaktide sisule, sh:

- nõukogu määrusele (EÜ) nr 1005/2008, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks⁸;

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

³ KOM(2011) 424, 13.7.2011.

⁴ KOM (2018) 28 final, 16.1.2018.

⁵ JOIN(2016) 49 final, 10.11.2016.

⁶ 7348/1/17 REV 1, 24.3.2017.

⁷ Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

⁸ ELT L 286, 29.10.2008, lk 1.

- nõukogu määrusele (EÜ) nr 1224/2009, millega luuakse ühenduse kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks⁹; ning
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrusele (EL) 2017/2403, milles käsitletakse välispüügilaevastike jätkusuutlikku majandamist¹⁰.

Kavandatud aktidega ei täiendata ega muudeta SEAFO konventsiooni institutsioonilist raamistikku.

Seega on kavandatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohaste otsuste materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava õigusakti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse. Kui kõnealuse aktiga taotletakse kaht eesmärki või reguleeritakse kaht valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatud akti põhieesmärk ja sisu on seotud kalandusega. Käesolevas seisukohas kajastatavate põhimõtete kehtestamise õiguslik alus on määrus (EL) nr 1380/2013.

Seepärast on kavandatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 43 lõige 2. Otsusega asendatakse otsus 10127/14, mis hõlmab ajavahemikku 2014–2018.

4.3. Kokkuvõte

Ettepanekus esitatud otsuse õiguslik alus peaks seega olema Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 43 lõige 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9.

⁹ ELT L 343, 22.12.2009, lk 1.

¹⁰ ELT L 347, 28.12.2017, lk 81.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

**milles käsitletakse Euroopa Liidu nimel Atlandi ookeani kaguosa
kalandusorganisatsioonis võetavat seisukohta ning millega tunnistatakse kehtetuks
nõukogu otsus 10127/14**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit sõlmis nõukogu otsusega 2002/738/EÜ¹¹ Atlandi ookeani kaguosa kalavarude kaitse ja majandamise konventsiooni (edaspidi „SEAFO konventsioon“), millega loodi Atlandi ookeani kaguosa kalandusorganisatsioon (SEAFO).
- (2) SEAFO komisjon vastutab selliste meetmete vastuvõtmise eest, mille eesmärk on tagada SEAFO konventsioonialal kalavarude pikaajaline kaitse ja säästev kasutamine. Sellised meetmed võivad muutuda liidule siduvaks.
- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1380/2013¹² on sätestatud, et liit tagab selle, et püügitegevus ja vesiviljelus on keskkonna seisukohast pikaajaliselt jätkusuutlikud ning neid majandatakse sellisel viisil, mis on kooskõlas majandusliku, sotsiaalse ja tööhõivealase kasu saavutamise ja toiduvarede kättesaadavuse toetamise eesmärkidega. Samuti on selles sätestatud, et liit kohaldab kalapüügi majandamise suhtes ettevaatusprintsipi põhinevat lähenemisviisi ning ühise kalanduspoliitika eesmärk on tagada, et mere bioloogiliste elusressursside kasutamise kaudu taastatakse ja hoitakse püütavate liikide populatsioonid tasemetel, mis ületavad maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saamiseks vajalikke tasemeid. Lisaks on selles sätestatud, et liit võtab parimate kättesaadavate teaduslike nõuannete põhjal kalavarude kaitse- ja majandamismeetmed, toetab teaduslike nõuannete ja teadmiste edasiarendamist, tagasiheite järkjärguliseks lõpetamiseks ja edendab püügimeetodeid, mis aitavad kaasa selektiivsemale kalapüügile, soovimatu saagi võimalikult suurele vältimisele ja vähendamisele ning sellisele kalapüügile, millel on väike mõju mereökosüsteemile ja kalavarudele. Lisaks on määruses (EL) nr 1380/2013 konkreetselt sätestatud, et liit kohaldab neid eesmärke ja põhimõtteid oma kalandusalastes välissuhetes.
- (4) Vastavalt liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja Euroopa Komisjoni ühisteatisele „Rahvusvaheline ookeanide majandamine: meie ookeanide tulevikku

¹¹ Nõukogu 22. juuli 2002. aasta otsus Euroopa Ühenduse Atlandi ookeani kaguosa kalavarude kaitse ja majandamise konventsiooniga ühinemise kohta (EÜT L 234, 31.8.2002, lk 40).

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

hõlmav kava¹³ ja nõukogu järeldustes kõnealuse ühisteatise kohta¹⁴ sätestatud on liidu poolt kõnealustel foorumitel võetud meetmete hulgas kesksel kohal selliste meetmete edendamine, millega toetatakse ja suurendatakse piirkondlike kalandusorganisatsioonide tõhusust ning vajaduse korral parandatakse nende juhtimist.

- (5) Komisjoni teatistes Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa strateegia plasti kohta ringmajanduses“¹⁵ viidatakse konkreetsetele meetmetele, mille eesmärk on vähendada plasti- ja merereostust ning samuti püügivahendite merel kaotamist või sinna jätmist.
- (6) On asjakohane kindlaks määrata seisukoht, mis võetakse liidu nimel SEAFO komisjoni koosolekul ajavahemikuks 2019–2024, kuna SEAFO kaitse- ja täitemeetmed on liidu jaoks siduvad ja võivad otsustavalt mõjutada liidu õiguse sisu, nimelt nõukogu määrust (EÜ) nr 1005/2008,¹⁶ nõukogu määrust (EÜ) nr 1224/2009¹⁷ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/2403¹⁸.
- (7) Praegu on SEAFO komisjoni kohtumistel liidu nimel võetav seisukoht kehtestatud nõukogu otsusega 10127/14¹⁹. On asjakohane tunnistada otsus 10127/14 kehtetuks ja asendada see uue otsusega ajavahemikuks 2019–2023.
- (8) Arvestades kalavarude muutuvat iseloomu SEAFO konventsioonialal ja sellest tulenevat vajadust võtta liidu seisukohas arvesse uusi arenguid, sealhulgas uut teaduslikku ja muud asjakohast teavet, mis esitatakse enne SEAFO koosolekuid või nende käigus, tuleks kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 13 lõikes 2 sätestatud liidu institutsioonide vahelise lojaalse koostöö põhimõttega kehtestada 2019.–2023. aastaks menetlused liidu seisukoha iga-aastaseks täpsustamiseks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liidu nimel Atlandi ookeani kaguosa kalandusorganisatsiooni (SEAFO) koosolekul võetav seisukoht on esitatud I lisas.

Artikkel 2

SEAFO komisjoni koosolekul võetava liidu seisukoha iga-aastane täpsustus tehakse vastavalt II lisale.

¹³ JOIN(2016) 49 final, 10.11.2016.

¹⁴ 7348/1/17 REV 1, 24.3.2017.

¹⁵ KOM (2018) 28 final, 16.1.2018.

¹⁶ Nõukogu määrus (EÜ) nr 1005/2008, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks ning muudetakse määrusi (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1936/2001 ja (EÜ) nr 601/2004 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 1093/94 ja (EÜ) nr 1447/1999 (ELT L 286, 29.10.2008, lk 1).

¹⁷ Nõukogu 20. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1224/2009, millega luuakse liidu kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks, muudetakse määrusi (EÜ) nr 847/96, (EÜ) nr 2371/2002, (EÜ) nr 811/2004, (EÜ) nr 768/2005, (EÜ) nr 2115/2005, (EÜ) nr 2166/2005, (EÜ) nr 388/2006, (EÜ) nr 509/2007, (EÜ) nr 676/2007, (EÜ) nr 1098/2007, (EÜ) nr 1300/2008, (EÜ) nr 1342/2008 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1627/94 ja (EÜ) nr 1966/2006 (ELT L 343, 22.12.2009, lk 1).

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2403, milles käsitletakse välispüügilaevastike jätkusuutlikku majandamist ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1006/2008 (ELT L 347, 28.12.2017, lk 81).

¹⁹ Nõukogu 26. mai 2014. aasta otsus Euroopa Liidu nimel Atlandi ookeani kaguosa kalandusorganisatsioonis (SEAFO) võetava seisukoha kohta.

Artikkel 3

Nõukogu annab I lisas esitatud liidu seisukohale hinnangu ja vajaduse korral vaatab selle komisjoni ettepaneku põhjal läbi hiljemalt SEAFO komisjoni 2024. aasta koosolekuks.

Artikkel 4

26. mai 2014. aasta otsus 10127/14 tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 5

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*